

KAÇAK HELALLİĞİ!

TEDAŞ, çoğu Dođu ve Güneydođu'daki 150 bin elektrik aboneliyle 3.2 milyar TL'lik helalleşme peşinde. Kamu spotlarıyla yayılacak kampanya başarılı olursa elektrik faturalarındaki kayıp kaçak bedeli düşebilir

Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ), çoğunluğu Dođu ve Güneydođu Anadolu'da olan yaklaşık 150 bin elektrik aboneliyle helalleşmeye çalışıyor. Helalleşmek istenen borç, faizini katmadan 3.2 milyar TL... Faizi hesaplanırsa 12 milyar TL'yi buluyor. Bir karşılaştırma yapmak gerekirse, İstanbul'daki Marmaray'ın maliyeti 8 milyar TL, 3. köprü maliyeti ise 4.5 milyar TL. Elektrik borcun 2 milyar TL'lik kısmı Dođu ve Güneydođu'daki tarımsal sulamadan kaynaklanıyor.

TEDAŞ'ın "Gelin helalleşelim" sloganlı kamu spotu Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından onaylandı. TEDAŞ Genel Müdürü Mükremin Çepni, TEDAŞ'ın çiftçiyi

bilgilendirici afiş, ilan ve broşürleriyle tüm muhtarlıklara ulaştığını, kamu spotunun ulusal ve yerel televizyonlarda gösterime gireceğini söyledi. Milliyet'in sorularını yanıtlayan Çepni, çıkarılan af ile geçmişe dönük tarımsal sulama elektrik borçlarından anaparayı ödeyerek kurtulunabileceğini, örneğin 1000 liralık bir tarımsal sulama elektrik borcunun gecikme faiziyle birlikte 4 bin 230 liraya ulaştığını, ancak anapara olan 1000 lirayı ödeyenin faizden kurtulacağını söyledi.

Yođun ilgi üzerine 30 Kasım'da biten müracaat tarihinin 31 Aralık'a uzatıldığını belirten Çepni, "Rađbet yoğun" dedi.

80 bin kiři bekleniyor

Kamu spotunda "Anaparayı ödeyin borçtan kurtulun" uyarısı yaptıklarını belirten Çepni, ayrıca, tek seferde ödeyemeyen çiftçiye yılda 1 kez ödemeli 5 yıllık taksit yapılabileceğini kaydetti.

Elektrik alacakları kampanyası yaklaşık 150 bin aboneyi ilgilendiriyor. Bunun içinde tarımsal sulamanın yanı sıra resmi kurum, belediye alacakları gibi kalemler bulunuyor.

100 bin abonenin ise tarımsal sulama borçlusu olduğu belirtilirken, bunun 70 - 80 bininin kampanyaya katılması bekleniyor. Tarımsal sulama alacakları, 3.2 milyar liralık toplam elektrik alacağının yaklaşık 2 milyar lirasını oluşturuyor. Tutar, faiz uygulanması halinde 12 milyar TL dolaylarına ulaşabilecekti.

TV'den seslenecek

Çepni, kamu spotlarının 800 PTT şubesinde de günde 50 kez yayınlandığını, tarımsal sulama borçlularına birer mektup gönderilerek kampanyadan faydalanmaları için çağrıda bulunulduğunu, Türkiye geneli 53 bin muhtara ilan, afiş ve el broşürü ile ulaşıldığını belirtti.

Çepni, "RTÜK tarafından onaylanan kamu spotunun ulusal ve yerel televizyonlarda yayınlanmaya başlanacağı andan itibaren de kampanyayı duymayan hiçbir abonemiz kalmayacağı inancındayım" dedi.

Elektrik yüzünden Güneydođu'da çiftçilerle güvenlik güçleri arasında sık gerginlik yaşıyor.

Neden TEDAŞ devrede?

TEDAŞ'a bağlı 21 dağıtım bölgesinin işletme hakkı özel sektöre devredildi. Özelleştirmelerin ardından genel aydınlatma başta olmak üzere çeşitli denetleme görevlerini yürüten TEDAŞ, dağıtım şirketleri tarafından gönderilen faturalardaki tüketim miktarı ve bedelleri denetlemekle de görevli. TEDAŞ'ın çiftçi borçları konusunda devreye gireceğini belirten Çepni, "Yanlış fatura üretilmesin diye kamunun denetimi gündeme geldi. Bu kapsamda özel şirketin Çiftçi Kayıt Sistemi kapsamında tahsil etmek üzere düzenlediği faturayı bankaya göndermeden önce TEDAŞ inceleme yapacak" diye konuştu.

Faturalar inebilir

Çepni, Türkiye'deki 3 bölge (Dicle, Van ve Aras) dışındaki kayıp - kaçak oranının Avrupa Birliği ülkeleri seviyesinde olduğunu anlattı. Elektrik faturalarına yansıyan kayıp - kaçak bedelinin, kayıp - kaçak veren şirketlerin satışındaki zararlarının kapanmasına bağlı olduğunu vurgulayan Çepni, "Alacaklar kapanırsa daha uzun vadede kayıp kaçak bedellerinin düşmesi gündeme gelir" diye konuştu.

Mıknatıs bağlanıp somya kızartılıyor

Kaçak elektrik tüketimi için birçok farklı metod kullanılıyor:

- Genelde elektrik hatlarına kanca atılarak elektrik konuta çekiliyor.
- Bazen trafolardan çekilen kaçak hat, amatör yeraltı kablolarıyla dağıtılıyor.
- Metal somyaya kaçak elektrik verip kızarmasını sağlayan veya tuğlanın etrafına tel sarıp sobaya çevirenler var.
- Bazıları mıknatısla elektrik saatinin metal kadranını yavaşlatıyor.
- Elektronik sayaca virütik yazılımla müdahale eden ve uzaktan kumandayla yönetenler var.
- Kırsalda elektrik sayaçları yatak odalarına alınıyor. Denetim memuru evin hanımı yalnızsa tepki görme korkusuyla yatak odasına giremiyor. Buna karşı yeni yeni kadın kontrol memuru istihdam ediliyor.

Kızıltepe'de kaçak yüzde 95'i buldu

Geçen yıl Türkiye'de 240 milyar kilovat saat elektrik üretildi. Bunun yüzde 7'si kayıp, yüzde 7'si ise kaçak. Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Batman ve Şırnak'ı kapsayan Dicle Bölgesi yüzde 78'e varan kaçakla ilk sırada. Mardin'e bağlı Kızıltepe yüzde 95 kaçak elektrikle dikkat çekiyor. Dicle Bölgesi'ni yüzde 65 kaçak ile Van, Bitlis, Muş ve Hakkari'yi kapsayan Van Gölü Bölgesi izliyor.

Borçlu belediyeye Sayıştay uyarısı...

Dağıtım şirketlerinin tamamında 3.8 milyar liralık TEDAŞ alacağı görüldüğünü, ancak yanlış ve mükerrer tahakkuk iptalleri olduğunu belirterek, gerçek rakamın 3.2 milyar lira dolayında olduğunu düşündüklerini belirten Çepni, "3.2 milyar TL'nin en az yarısının peşin olarak, kalan diğer yarısının taksitlendirilerek vatandaşın devleti ile helalleşmesini temin etmek istiyoruz. Bu konuda hem Enerji Bakanımız, hem Maliye Bakanımız bize çok büyük destek veriyor" dedi. Kurum ve belediyelerin de bu borç yapılandırmasından faydalanması gerektiğini söyleyen Çepni, şunları söyledi:

"Bu sayede kurum yöneticisi ya da belediye başkanı, kurumu ya da belediyesini şu anki büyük borç yükünden kurtararak daha az bir parayla borcunu kapatmış yada taksitlendirmiş olacak. Bu yapılandırmadan yararlanmayan kurum yöneticileri ve belediye başkanları kurum ve belediyeler Sayıştay denetimine tabi oldukları için eğer yapılandırmadan faydalanmazlar ise Sayıştay denetiminde başları ağrıyabilir."